

HRABOVSKÝ ZPRAVODAJ

ČTVRTLETNÍK - prosinec 2020

Vážení občané,

po půlroční odmlce se Vám do rukou dostává Hrabovský zpravodaj. Již od března se ve společnosti šíří, dovolím si vypůjčit citaci presidenta Václava Havla, blbá nálada, způsobená omezeními a zákazy, kterou má na vině koronavirová nákaza. Hrabová byla v uplynulých letech obec s nemalou kulturní a společenskou aktivitou, která dnes všem lidem chybí. Pro zlepšení nálady, potřebujeme kontakty s rodinnou, kamarády a ostatními lidmi. Všichni tak vyhlížíme světlo na konci tunelu, které nás přivede do normálu a my všichni se budeme moci zase scházet, společně se bavit a mít se rádi. Věřím, že to bude již brzy a z celého srdce to všem přeji.

I když příležitostí k pořádání společenských akcí moc nebylo, děkuji všem, kteří v rámci možností akce uspořádali.

V letošním roce měla obec připraven velký objem investičních akcí. Největší z nich byla dostavba Komunitního domu pro seniory, který byl spolufinancován Ministerstvem pro místní rozvoj. Stavba byla úspěšně dokončena v srpnu. Nepříznivá situace nám však neumožnila slavnostně otevřít tuto, v novodobé historii, největší investiční akci. Otevření bylo naplánováno na 28. říjen 2020. Abyste mohli nahlédnout do útrob bytového domu, paní Blanka Pavlíková natočila krátkou videoprohlídku, kterou můžete shlédnout na webových stránkách naší obce. K dnešnímu dni je obsazeno 10 bytů. Dva byty jsou zatím volné. Vyzývám Vás proto touto cestou, máte-li v rodině potřebu umístit seniora do menšího bytu, můžete se na obecním úřadě přihlásit.

Další investiční akcí byl sběrný dvůr, který byl spolufinancován Státním fondem životního prostředí. Stavba byla zkolaudována 30.11.2020. Stavebně byla dokončena mnohem dříve, ale ke schválení provozu bylo třeba doložit vyjádření Krajské hygienické stanice a Krajského úřadu Ol. kraje, což v této době bylo dost problematické. ale podařilo se. Sběrný dvůr bude otevřen již v prosinci. Přesné datumy se dozvíte v informacích z obecního úřadu, viz. dále. Novou podobu sběrného dvora pod lihovarem, můžete shlédnout na webovkách naší obce.

Třetí investicí, která byla realizována v letošním roce je rozšíření I. etapy komunikace v Záhumení. Podařilo se nám upravit a rozšířit část komunikace díky pochopení majitelů zahrad, kterým za vstřícnost děkuji. Škoda, že jsme se nemohli posunout ještě výše. Majitel nemovitosti

nad uličkou, který žije v Olomouci mi sdělil, že nemá zájem, aby se obec rozvíjela a obci již pomohl dost. Cílem je dále pokračovat v rozšíření až po odbočení k nové výstavbě. Uvidíme.

Další investicí je rekonstrukce hasičárny v Hrabové. Tato investice je také dotována Ministerstvem pro místní rozvoj a bude dokončena do konce roku. Investice zahrnuje celkovou rekonstrukci budovy včetně odizolování podlah a stěn proti vodě. Nové podlahy a leštění betony v dílně a v garážích. V horním patře je klubovna, nová kuchyňka, toalety, umývárna a sprchy, sklad a šatna. Budova bude temperovaná tepelným čerpadlem. Z důvodu vnitřní vlhkosti budou dveře a kuchyňka osazeny později, před kolaudací.

Musím zmínit ještě jednu dotaci, kterou jsme využili na výsadbu nových stromů nad školou, u koupaliště, v proluce u Johnových a u KODUSu. Bylo vysázeno celkem 56 stromů. Dotaci jsme obdrželi od Státního fondu životního prostředí ve výši 224 000,- Kč.

Minulý měsíc jste určitě zaznamenali výkopové práce před prodejnou JEDNOTA. Důvodem těchto prací byla porušená kanalizace, která leží pod komunikací. Její oprava by byla velmi technicky a administrativně náročná. Šlo o kanalizaci, která odvádí přepadovou vodu z koupaliště a sbírá dešťovku z komunikací a střech sokolovny. Při intenzivních deštích se voda tlačila přes vpusti na silnici a zaplavovala dvůr a garáž Šafářovým. Poškození odhalila až kamerová zkouška, proto bylo vykopáno nové potrubí – ohoz poškozeného místa. Výkopy byly velmi složité, protože křížily potrubí vodovodu, 2x křížily silnoproudé kabely, plynovodní potrubí, telefonní kabel a kabel veřejného osvětlení. Parkové úpravy proběhnou na jaře, po sesednutí výkopů.

V letošním roce byly zahájeny práce na změně Územního plánu obce Hrabové. Na webových stránkách jsou umístěny výkresy Skutečnost Územního plánu s doplňujícími průzkumy a rozbor, dále výkres Přehled uvažovaných změn a k tomu všemu textová část. Případné Vaše požadavky, pokud nejsou zahrnuty v uvažovaných změnách nebo připomínky k uvažovaným změnám, doručte během měsíce ledna na obecní úřad. Zpracovatel ÚPD se jimi bude zabírat.

Hodně lidí se mě ptá, jak to vypadá s cyklostezkou do Dubicka. Špatně! Nepodařilo se přesvědčit všechny majitele pozemků k prodeji, tak z realizace prozatím sešlo. Mám však jednu pozitivní zprávu a to je, že se nám podařilo vykoupit pozemky na našem katastru a tak se bude moci zahájit projekční činnost alespoň na zbudování chodníku ke hřbitovní cestě.

V prosinci jsme získali územní rozhodnutí na úpravu chodníku před bytovkami, lihovarem a úpravu zastávky. V příštím roce by měl být dokončen projekt tak, aby bylo možné koncem roku požádat o dotaci ze Státního fondu dopravní infrastruktury.

Zastupitelstvo na svém listopadovém jednání schválilo vypracování projektu na multifunkční hřiště. Vznikne na místě tenisového kurtu a bude prostorově zvětšeno. Samozřejmě bude umělý bezúdržbový povrch. Do konce roku bude ještě požádáno o dotaci. Dotační program vypsal Ministerstvo pro místní rozvoj.

Problém, který se začíná projevovat dost razantně, je kapacita a účinnost ČOV. Zastupitelstvo již schválilo záměr intenzifikace ČOV. Problém je v tom, že tento typ ČOV nelze bez další přístavby intenzifikovat. V příštím roce se bude muset začít s projektem, nedá se to již déle odkládat.

V současné době probíhají detailní 24 hodinové rozborů nátoků a výtoků, které budou sloužit jako podklad k projektování.

Na jaře bude připraven projekt na inženýrské sítě pro novou zástavbu Pod Lihovarem. Jejich realizace nás v příštím roce také čeká. Před realizací budeme muset nové pozemky prodat, abychom mohli financovat výstavbu sítí.

Na závěr mi dovoluete popřát Vám všem klidnou adventní pohodu, šťastné prožití vánočních svátků a rodinnou pohodu. Přeji Vám, aby Vás nedostihla „blbá nálada“. Do nového roku Vám přeji hodně zdraví, štěstí a lásky. Mějte se rádi a pak zvítězíte nad všemi nesnázemi. Držte se a věřte, že bude lépe.

Jiří Linhart, starosta

Začít spolu

V tomto školním roce jsme se ve třídě Včelek inspirovaly vzdělávacím programem Začít spolu. Jak už název napovídá, tento program vychází ze vzájemné důvěry a spolupráce pedagogů, dítěte a rodiny. Naším cílem je vytvářet takové prostředí, které podněcuje zvědavost, učí děti se ptát, uplatňovat své vlastní zkušenosti a dávat si věci do souvislostí.

V rámci týdenních plánů jsou dětem nabízeny činnosti v tzv. Centrech aktivit, kde mají bohaté podněty a činnosti pro správný rozvoj svých kompetencí.

Centra aktivit, jako například Domácnost, Výtvarka, Sport, Kostky či Dílna, jsou pracovní koutky různě tematicky zaměřené a vybavené tak, aby stimulovaly děti k aktivitě, hře a práci. Děti se tu učí na základě vlastní zkušenosti, od sebe navzájem, nápodobou a pozorováním. Tím, že děti pracují v malých skupinkách, mohou spolu přirozeně komunikovat, řešit problémy, rozhodovat se, rozvíjet své vyjadřovací schopnosti, chápat a akceptovat rozdíly mezi sebou. Jsou tak vedeny k samostatnosti i spolupráci. Mají možnost si svoji práci zorganizovat, rozdělit si role ve skupince a naplánovat postup. Tím, že děti dostanou možnost volby, jsou zároveň vedeny k tomu, aby práci dokončily a také provedly následný úklid.

Po ukončení činností se děti opět sejdou v kruhu, kde mohou zhodnotit, jak se jim v centru pracovalo, které činnosti je nejvíce zaujaly, s kým se jim dobře pracovalo, kdo jim v práci pomohl nebo poradil, co nového se v ten den děti naučily, objevily. Hodnotící kruh je důležitým prvkem sebereflexe, rozvoje slovní zásoby a souvislého vyjadřování, kultivují se zde sociální vztahy.

Pro nás všechny je důležitá pozitivní atmosféra, ve které se děti snáze učí samostatně myslet, či chtějí zkoušet nové věci. Chybu berou jako příležitost pro další učení, a tak mohou být samy sebou. Jsme pro děti spíše průvodci na jejich cestě k poznávání, respektujeme to, že každé dítě má právo být jiné.

Věříme, že tyto prvky programu Začít spolu jsou velmi důležité a přispějí k tomu, aby z dětí vyrostly osobnosti, které půjdou s úspěchem a radostí dalším životem.

Pavλίna Nantlová a Kateřina Pavlasová, učitelky MŠ

Ráj srdce...

V letošním kalendářním roce jsme si s dětmi ve škole připomněli 350. výročí úmrtí významné osobnosti českých i světových dějin – učitele národů: **Jana Amose Komenského**. V souvislosti

s tím jsem přemýšlela, jak přiblížit jeho veliké poselství našim školákům. Mimo jiné jsem přečetla jeho knihu: „Labyrint světa a ráj srdce“ a spolu s dětmi jsme začali sledovat seriál se stejnojmenným názvem na ČT 2 (ČT Edu).

Hlavní postavou je zde poutník, který prochází světem se svými průvodci – s Všudybudem a Mámením. Poutníkovým úkolem je sledovat dění ve světě a rozhodnout se, čím chce světu svým úsilím prospět jako člověk, aby si zároveň zachoval ráj srdce. Hrdinovi této knihy se to po dlouhých útrapách nakonec podařilo a my jsme začali pátrat, v čem děti vidí, že by mohl RÁJ SRDCE být. Napadlo je tohle:

- být zdravý
- být šťastný
- dělat, co mě baví
- mít někoho rád
- aby měl někdo rád mne
- mít kamarády
- běhat venku
- hrát na počítači
- aby se táta s mámou měli rádi

Tohle všechno vymyslely vaše děti. Jsou velmi moudré – vidíte! Pan Komenský by určitě souhlasil. S tímhle vším se dá spojit jedna věta, kterou bych k těmto bodům dodala já. Slyšela jsem ji z úst jedné oblíbené lektorky Mileny Mikulkové a velmi se mi zalíbila: **„Největším luxusem dnešní doby je mít čas, mít dobré vztahy a mít pokoj.“**

- Mít čas – „Čemu věnujeme svůj čas – tomu přikládáme důležitost!“ Komu nebo čemu věnujeme nejvíce času denně?
- Mít dobré vztahy - chovat se k sobě hezky, mít se rádi, scházet se a udržovat živá přátelství, mít pěkné rodinné vztahy.
- Mít pokoj – znamená aktivní a pravdivou důvěru v to, že život na této planetě je v pořádku. Nacházím se ve světě na správném místě.

Pan Jan Amos Komenský by byl překvapen, že lidé potřebují stále stejný „Ráj srdce“ i po 350 ti letech. A je obdivuhodné, jak moderní a nadčasové jsou jeho myšlenky.

Přeji vám všem i vašim dětem, teď, na sklonku tohoto „přelomového roku 2020“, abyste si mohli v současnosti i v budoucnu největší luxus dnešní doby dopřát.

Jaroslava Vločka Králová

Co si přeji...

V letošním roce jsme byli svědky tolika změn, opatření a omezení, až se právě změna stala jedinou jistotou tohoto roku. Názorů na to, co nám to přineslo či vzalo, zazněla spousta a leckteré z nich určitě budoucnost potvrdí. V této chvíli a na základě mé osobní zkušenosti mám jedno velké přání – ať zůstaneme lidmi, kteří umí žít spolu a pěstovat vzájemné vztahy, kteří dokážou udělat něco navíc jeden pro druhého a hlavně, ať to naučíme generaci, která nám právě vyrůstá.

Jménem pracovního kolektivu Základní a Mateřské školy přeji vám všem pevné zdraví, klidné prožití vánočních svátků a do nového roku 2021 spoustu nezdolného optimismu ☺.

Jana Večernice Vondálová

Hraběnky z.s.

Milí spoluobčané, právě jsem smazala celý úvod mého posledního příspěvku do letošního zpravodaje, neboť byl z mé strany tak pesimistický, že do období vánočních svátků a očekávání příchodu nového roku se vůbec nehodil. Ten pesimismus je spojený s mou prací, kterou vykonávám, protože již třetí měsíc pracuji na covidovém oddělení, kde jsou pacienti v těžkých a kritických stavech. Příjemné a povzbuzující bylo, že minulý týden navštívil naše oddělení pan kaplan a intervetoval v jednom s psychosociální pomocí, s kterým jsme si mohli popovídat a sdílet smutky a pocity, které zdravotníci v této náročné době trápí. Právě proto se mi snad podaří tento příspěvek napsat s nadějí v lepší zítřky. Na mém místě samozřejmě je prvořadé napsat něco o činnosti našeho spolku v letošním roce.

Koronavirová krize nám nedovolila uspořádat tradiční Slet čarodějnic, ale vynahradily jsme si to v létě velmi povedenou srpnovou akcí pod názvem „Dožínkové taneček“. Podařilo se nám zábavným programem trochu přiblížit tradici dožínkových slavností a z ohlasů v obci se toto potkalo s úspěchem. Hudba i přes dva prudké lijáky hrála až do půl druhé do rána a návštěvníci si tanečku opravdu užili. Prostě bylo to moc fajn.

Štěstí nám přálo i koncem září, kdy pořádáme „Pohodový věšlap“. Počasí přálo a účast byla nad moje očekávání. Nemohli jsme totiž letos využít posezení u chaty u sv. Josefa, přesto jste přišli a vyškrabali se do toho nepříjemného kopečka vedoucího na Trlinu. Příští rok budeme mít novou trasu a budeme ji velmi rády vymýšlet, protože vaše účast na této akci je pro nás velmi povzbuzující a má určitě smysl. Díky moc nejen za tuto akci, ale za Vaši přízeň na všech akcích, které pro Vás pořádáme.

Podzimní období přineslo smršť druhé vlny koronaviru. Striktní opatření samozřejmě nepovolovala nic, takže tradiční „Podzimní strašení“ se nekonalo a i konec roku se bude muset obejít bez hromadných akcí. Pohodovým věšlapem tedy skončila činnost našeho spolku pro letošní rok. Neboť se pořád nemůžeme hromadně scházet, chtěla bych touto cestou poděkovat všem členům našeho spolku za jejich čas a energii, které této činnosti věnují, taktéž jejich rodinným příslušníkům za jejich pomoc a podporu.

V období, kdy tento příspěvek vyjde, již bude zřejmé, zda prožijeme vánoční svátky v klidu a pokoji, nebo se budeme nadále potýkat s koronavirovou krizí. Ta se projeví nejvíce v nemocnicích a tam, kde bude někdo chybět pod vánočním stromečkem. Bohužel letos těch neobsazených židlí bude opravdu moc a ne všude budou vánoce veselé. Přeji Vám, aby se Vám podařilo prožít sváteční dny jak nejlépe to budete umět a cítit a já si snad nejvíc přeji, aby ten nastávající rok 2021 probíhal klidněji než ten letošní. A ještě se podělím o jedno z mých předsevzetí do nového roku. Opravdu budu dělat vše pro to, aby moje články ve zpravodaji nebyly jedny z nejdelších.

Lenka Žížková

DESET LET FARÁŘEM V HRABOVÉ

Když jsem byl v říjnu 2010 ustanoven farářem evangelického sboru v Hrabové, neměl jsem žádné velké vize. Jednoduše jsem chtěl pracovat tak jako na předcházejících místech na Slovácku a na Valašsku. Jenže Hrabová leží na Hané, kde evangelíkům moc pšenka nekvete. Náboženské nadšení dvacátých a třicátých let minulého století téměř beze zbytku vyšumělo. Zbylé malé stádečko hrabovských evangelíků tvoří převážně starší lidé, jak to i jinde bývá hlavně ženy, mladých poskrovnu. Aktivní členové sboru toho od nového pastýře mnoho nečekali. Kdosi se tehdy vyjádřil za všechny: Pane faráři, vy nás tady musíte všechny pohřbít. To mě ovšem moc nepovzbudilo, ale pouhým hrobníkem jsem také být nechtěl. Z Liptálu u Vsetína jsem byl zvyklý na spolupráci s obecním úřadem a školou. Hrabovský pan starosta mi hned při prvním setkání podal ruku na spolupráci. Paní ředitelka Základní školy byla zpočátku zdrženlivější a držela se do té doby jasně vymezené hranice mezi školou a církví. Nejprve jsme se s manželkou a sestrami ze sboru pustili do úprav zahrady a pár tehdy ještě schopných chlapů zase pomáhalo se stavebními opravami. Obec zrealizovala v devastovaném sklepení chrámu projekt regionálního muzea a brzy se konala první výstava malířky Světlý Kolesárové. K všeobecné radosti se podařilo obnovit kdysi dávno aktivní pěvecký sbor. Společně s obcí jsme začali připravovat ambiciózní plán obnovení hvězdárny, pustili jsme se do izolace teras kostela, podlah ve farářském bytě, nátěrů oken a vůbec té nikdy nekončící údržby, neboť je tu stále práce jak na kostele. Veřejnosti jsme se otevřeli programem Noci kostelů, půlnočních vánočních bohoslužeb, oslav Husova svátku, účinkování při rozsvěcení vánočního stromu u sokolovny. Nabídli jsme pro klasické koncerty, možnost konání civilních sňatků nebo pohřbů, přednášky a společenská setkání. Jak postupně mizelo podezření z nebezpečí cílené náboženské indoktrinace, začala i moje spolupráce se Základní školou v podobě lekcí etické výchovy. Kromě toho se mi podařilo navázat dobré pracovní a sousedské vztahy s mnoha lidmi v obci. To vše nepřipomínám k vlastní chloubě, ale jako důvod k jubilejnímu ohlédnutí za dobrých dílem, které by se nemohlo podařit bez pomoci mnoha ochotných lidí z církve i z obce. Jim všem upřímně děkuji. Potvrdilo se, že církev může být i v sekularizované české společnosti užitečná a nenásilně se podílet na kulturním životě své obce. Od začátku bylo mým záměrem otupit ostří hranice mezi církví a ostatním světem. To se zčásti podařilo; postupně se vytvářela důvěra, pro mnohé přestal farář být podezřelou osobou. Nepodařilo se však v kostele zaplnit prázdná místa po těch, kteří odešli. A tak rok za rokem přichází na bohoslužby stále míň lidí. Pěvecký kroužek zestárl a těch pár mladých, co se objevili, ty staré nenahradí. Jistěže dnešní lidé v aktivním věku mají stále míň času a v těch vzácných volných chvílích se chtějí věnovat tomu, co je nejvíc baví. Program církevního společenství asi nevypadá moc zajímavě, možná neumíme vzácné zboží náležitě nabídnout. Ale stejně mám pocit, že u mnoha sympatizujících nebo neutrálních lidí jsme my věřící trochu v podezření, že to nemáme v hlavě docela v pořádku. Psycholožka B. Baštecká popisuje v letošním Evangelickém kalendáři podobnou zkušenost. Její neteř se jí užasle ptá: „Ty posloucháš nedělní bohoslužby? A říkají tam něco, co má hlavu a patu?“ Napřed se vznítla a nedokázala nic kloudného říct. Když neteř odešla, sedla k počítači a začala psát: „Posílám zajímavosti z naší anticko-židovsko-křesťanské kultury. Díky za dárek. Ten německý hrací strojek se sušenkami hraje píseň, která je k nalezení v českém Evangelickém zpěvníku: „Ó ty radostný, čase vánoční, požehnaný nám navěky! Svět ve tmách chodil, Kristus se zrodil. Raduj se, raduj, ó křesťane!“ V příloze najdeš péefko naší školy. Židovský text, křesťanská malba.“ Paní doktorka Baštecká přitom není členkou církve a nepovažuje se za věřící. Přesto chodí do kostela, každé ráno si čte z Bible a zpívá píseň ze zpěvníku. Považuje se za člověka „na mostě“, pomyslném předělu mezi církví a světem. A i v dalších řádcích svého povídání mi mluví z duše: „Českobratrská církev evangelická je dobrou

znalostí Písma hluboce napojena na hlavní přesvědčení naší kultury, na okouzlující směsici svobody a služby (solidarity). Její uspořádání a tradice umožňují diskusi rovných.“

Co tím chci říct? Že bych moc rád přivítal v našem společenství takové lidi „na mostě“. Určitě je jich v Hrabové dost na to, aby se aspoň občas objevili na některé sborové akci a posílili naše prořídle řady. Třeba na úterních podvečerech, kde se začalo scházet pár lidí k rozhovorům o biblických textech. Nemluví se tu jen o historickém pozadí starých textů, ale víc o aktuálních problémech mezilidských, ekologických, společenských, osobních. Rozhovory jsou tak napínavé, že někdy ztrácíme i pojem o čase.

Chtěl bych tímto článkem apelovat na všechny, kteří cítí, že hrabovský kostel je pro obec důležitý a že zdejší duchovní tradice by neměla zaniknout. Jaká tradice? Nejen českobratrská, ale obecně křesťanská, sloužící objevení lidské duše a pečování o její blaho. Duše jako podstatná složka naší bytosti dnes obecně strádá nedostatkem ticha, chybí jí prostor pro vzájemné sdílení, možnost duchovní sebereflexe, otevřenost pro pozitivní zvěst o lásce, naději, radosti. Tu se chrám nabízí jako místo, kde je možno slyšet Boha, poznávat sebe a učit se milovat druhé.

Tomu, co píšu o duši, musí porozumět všichni, kdo slaví Vánoce. Právě ony totiž duši mnoha lidí probouzejí. Původně husitská píseň „Narodil se Kristus Pán“ bude i letos znít v každém domě a chrámu; kvůli koronaviru možná častěji než jiné roky venku. A co na tom? Však i andělé nad Betlémem zpívali z otevřeného nebe. V tom příběhu o narození Božího Syna je skryta síla, která dokáže vždycky spojit lidské duše v jedné touze po pokoji a lásce.

Jak si ale tuto vánoční touhu uchovat i v nastávajících dnech nového roku? Dávná moudrost napovídá: Kristus se musí narodit ve tvé duši a zabydlet se v ní napořád! Tento vánoční zázrak vám i sobě upřímně přeje

Jan Hudec, farář ČCE v Hrabové

Myslivecká společnost Skalka

Tak jako vše ostatní v letošním roce byl i chod naší myslivecké společnosti poznamenán všemi opatřeními a nouzovým stavem v souvislosti s výskytem nákazy Covid. Vzhledem k těmto okolnostem bylo omezeno setkávání se při schůzovních činnostech, společných brigádách nebo bylo nutné zrušení akcí pořádaných pro veřejnost.

Z kulturních akcí se za uplynulé období uskutečnilo myslivecké odpoledne v Bohuslavicích, tentokrát bez minifotbalu a v úplné režii naší společnosti, kdy se i takto myslivecké odpoledne vydařilo. I přes nepřízeň počasí byla účast na této akci z řad návštěvníků vysoká a akce byla kladně hodnocena.

V červnu se pak uskutečnila tradiční střelecká soutěž o pohár předsedy na střelnici OMS ČMMJ v Žadlovicích. Tato akce proběhla v přátelském duchu, ale i přesto zde byly k vidění mnohé střelecké kousky. V letošním roce předvedl největší střelecký um Jaromír Diblík a po dlouhé době je zase putovní pohár předsedy v Hrabové.

Z dalších společných akcí, v podstatě již také tradičních, se uskutečnily společné brigády na vyhánění srnčat při sečích a také na jednocení řepy v rámci spolupráce s Dubickou zemědělskou a.s.

Dne 15. srpna pořádala naše společnost ve spolupráci s Okresním mysliveckým spolkem ČMMJ Šumperk lesní zkoušky ohařů, a to za účasti psů z celého Olomoucka.

Listopad byl vždy ve znamení pořádání hlavní akce podzimu a i letos to měl být myslivecký ples v Hrabové. Bohužel tento náš ples musel být zrušen, stejně tak bude po dlouhé době zrušen i tradiční myslivecký ples v Dubicku, pořádaný vždy v únoru.

Tradicí se již stala společná lovecká vycházka našich členů do honitby, která se letos uskuteční v pondělí 29. prosince, a to na území hrabovského úseku.

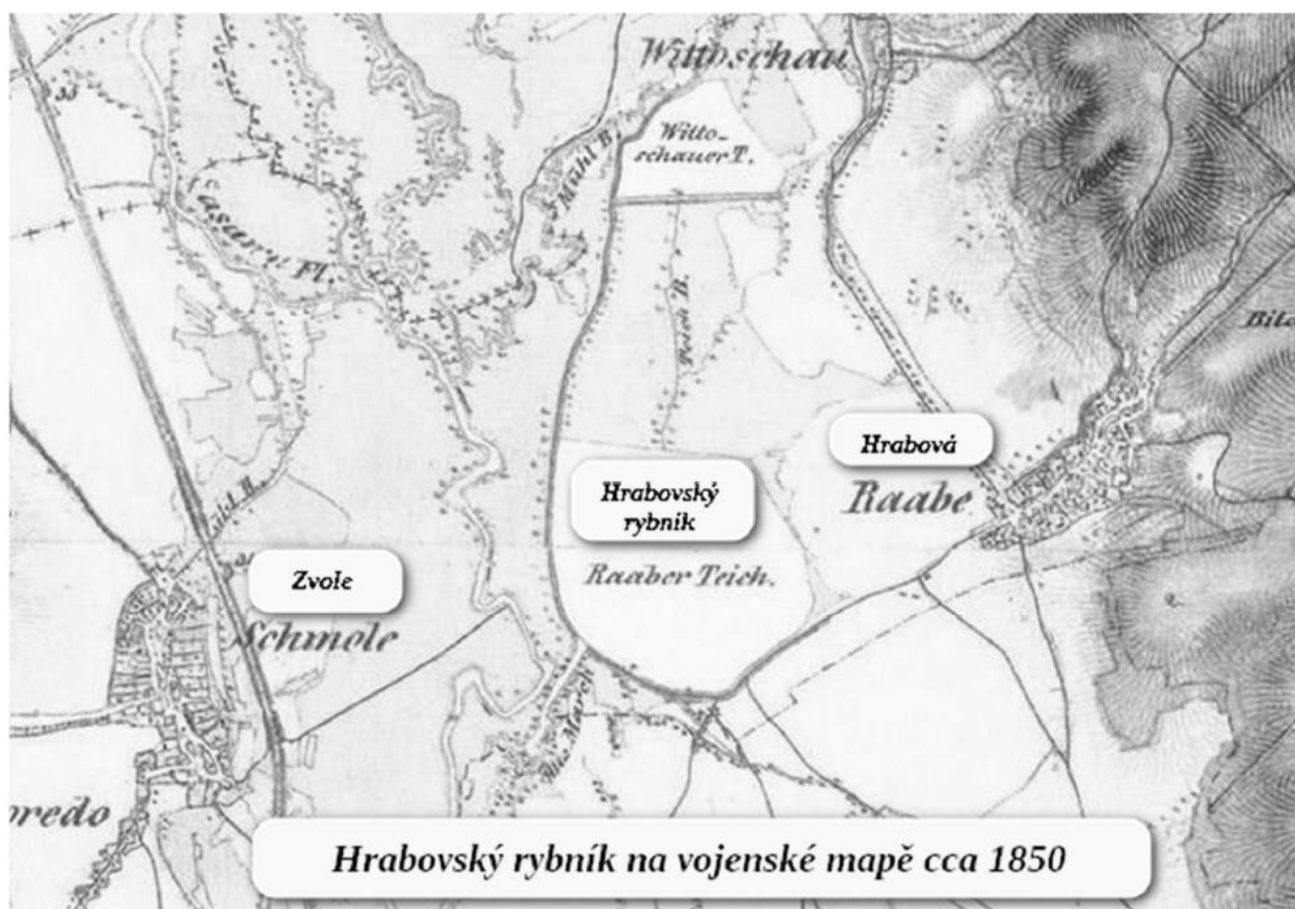
Na závěr bych chtěl poděkovat všem vlastníkům pozemků, kteří nám umožňují umístit myslivecká zařízení na jejich pozemcích, a tím napomáhají k udržení naší myslivosti a zájmům ochrany přírody, a také popřát všem občanům, vzhledem k blížícím se svátkům, příjemné prožití Vánoc a v novém roce vše nejlepší, hlavně hodně zdraví.

Ing. Pavel Hopjan, předseda MS Skalka

Patálie s výlovem Hrabovského rybníka roku 1848

Rok 1848 se v Evropě nesl ve znamení touhy po změnách. Většina států starého kontinentu se potýkala s revolučními náladami a nejinak tomu bylo v Rakouské monarchii. Vídeň se ocitla ve varu již v březnu. Císař Ferdinand sice podal několik významných ústupků, rozbouřené město však požadovalo víc. Císařský dvůr proto raději uprchl nejprve do Innsbrucku a na podzim do Olomouce.

I naše země reagovala na okolní dění poměrně pružně. Moravský zemský sněm vydal téhož roku návrh ústavy, v němž se zřetelně promítaly radikální požadavky doby. Např. § 9 zněl: „V zemi moravské přestává navždy šlechta se svými přednostmi i titulem ...“. Všechny tyto děje ovlivnily skutečnost, že mnoho prostých lidí pojalo císařem avizované zrušení roboty spontánně jako okamžitý fakt, který jim vrchnost tají. Tato teze našla vděčné posluchače i v Hrabové a okolí. Na podzim roku 1848 probíhal výlov Hrabovského rybníka. Ten byl jedním z pozůstatků rybníkářství Tunklů v 15. století a ležel mezi Hrabovou a Zvolí.

Hrabovský rybník na vojenské mapě cca 1850

Událost výlovu měla vždy plno diváků a probíhala většinou souběžně s hody v Bohuslavicích. Stejně tak tomu bylo i roku 1848. Tehdy jeden z opilých bohuslavických mladíků vzal ze země kapra, který upadl při nakládání a běžel s ním pryč. Jeden z dělníků jej pronásledoval, chytl a vznikla potyčka, která se stala podnětem k násilí na zástupcích vrchnosti. Ti se pak v obavě o zdraví zamkli do boudy u rybníka. Rozvášněný dav po té rozebral a odnesl takřka všechny ryby. Vrchnost takovou událost nemohla přejít mlčením. Následovalo soudní šetření, po kterém bylo mnoho obyvatel Hrabové i Bohuslavic potrestáno několikadenním vězením.

Podle kroniky se nejednalo o první spor s vrchností ohledně rybníka. Pro převážně zemědělskou obživu znamenal rybník záběr úrodné země a často negativně ovlivňoval i okolní pole. Četným stížnostem bylo vyslyšeno až roku 1895, kdy byl i Hrabovský rybník vypuštěn a přeměněn v pole.

Jaroslav Svozil

Vážení občané, v září letošního roku jsme se rozloučili s panem Milanem Tunem, jehož články nemohly chybět v žádném zpravodaji. Tento článek, který nám poskytla paní Eva Tunová, berme jako rozloučení s dlouholetým přispěvovatelem.

Vážení Hrabováci,

už v některých zpravodajích byly popsány mnohé aktivity předešlých generací. Jedna z nich, která přetrvala (i když později k jinému účelu) bylo vybudování místní mlékárny v r. 1898.

V podstatě, aby se snížily náklady na zemědělskou produkci v okolí, zareagovali Hrabovští na situaci dosti brzy a bylo založeno Rolnické mlékařské družstvo v Hrabové. O počáteční činnost toho sice moc nevíme, ale přece jen se zachovaly některé písemné informace. Tak, jako stížnost leštinských z r. 1911 na doplatek 1 haléře/l dodaného mléka v r. 1909 s podpisy leštinských občanů. Přitom, není se co divit, protože každý halíř měl svoji hodnotu. Nebo stížnost p. Rudolfa Urbáška z r. 1906 na svoz mléka v r. 1905 předsedovi družstva p. Adolfu Žváčkovi. Zřejmě později se pravidla ustálila, protože Revizní nález z r. 1932 konstatuje, že mlékárna pod vedením ředitele p. Vojtěcha Drlíka, pokladníka Aloise Houserka, kontrolora Jana Berky a šestičlenné dozorcí rady v citaci protokolu: Podle uvedených propočtů výrobních i peněžních jest zjevná dobrá výroba a povšechná šetrnost ve výplatě režie osobní i věcné. Výplata za mléko, přes katastrofální pokles cen másla a tvarohu, byla pro všechny členy příznivá a svědčí výsledek tento o správném a šetrném vedení družstva. Zřejmě v průběhu první republiky nebylo jiných zvláštních komplikací.

V průběhu r. 1938 nastoupil absolvent Obchodní akademie v Olomouci jako účetní mlékárny Rudolf Tun. V tomto období byli zaměstnanci Věra Tunová – Šafářová a Hynek Pecha. Zábor Sudet a pozdějšího protektorátu se starostováním obce dosazeným Františkem Friedrichem proběhl bez větších komplikací. Starosta se za Hrabovou vždy nekompromisně postavil. V r. 1945 se R.Tun odstěhoval do Zábřehu. Mlékárna přežívala později jako sběrna, až do výstavby Průmyslu mléčné výživy v Zábřehu od r. 1949 v etapách do r. 1954. Později R. Tun pracoval na bývalém ONV Zábřeh a po jeho zrušení přešel jako vedoucí Odboru místního hospodářství na ONV Šumperk. Měl jednu velkou výhodu v této době moc se neptal a konal. Jako Hrabovák přišel s řešením přebudovat mlékárnu na palírnu ovoce. Měl však omezenou možnost, jak v padesátých letech zasáhnout i do dění mlékárny. V tomto období bylo poměrně těžké zajišťovat jakékoliv zařízení, proto například

nutný vodotrubný kotel přivezl až z Plzeňska. I s vlastní výrobou byla komplikace, nikdo neuměl pálit slivovici. Podařilo se mu zajistit Polického občana zkušeného odborníka Ruchuse Drtila, kterému vlastní pálenice byla v minulosti likvidována. Na zednické a pomocné práce byla připravena parta Hrabovských žen p. K. Houserková, M. Hájková, F. Jedelská a A. Tunová. Odborné práce byly svěřeny místním řemeslníkům. Po ukončení výstavby asi v r. 1962 bylo po zaškolení a mnoha ověřování započato s provozem ve složení vedoucí provozu A. Tunová (manžel R.T. ji měl silně pod „palcem“), účetní J. Zajíčková, obsluha p. Lochová, Hájková a Štěpánová. Údržbu zajišťoval Bohumil Janíček a později dlouhodobý pracovník František Skála. Následně po zkušenostech se výroba rozšířila na výrobu moštů a švestkových povidel. Po odchodu do důchodu A. Tunové v r. 1980 její funkci převzal p. Milan Šlampa pracovník JZD Dubicka. Milan Šlampa byl průmyslovák – strojař a nastoupila i vyšší úroveň vedení. Při jeho technických schopnostech se palírna začala rychle měnit. Přibýly drtiče ovoce, změnila se přeprava kvasu a hlavně jeho uskladnění v podzemních tancích. Tím samozřejmě rostl i výtěžek. Maximální změnou však bylo po r. 1990 zavedení nerez výroby převážně čističek odpadních vod. Tou se Hrabovská výroba dostala až do zahraničí, ba i za velkou louži. Produkce kovovýroby však přinášela starosti a ne malé, udržení odbornosti i zajišťování odbytu. Bohužel i p. Šlampa věk zahnal do důchodu a další pojednání je už o něčem jiném.

Milan Tun

Informace z úřadu:

- Máme tady zimu a může se stát, že napadne sníh. Proto Vás všechny žádáme, neparkujte na místních komunikacích a nebraňte v zimní údržbě! Zase se rozmáhá další nešvar a to je parkování na chodnících. Proč musí chodec, nebo maminka s kočárkem vjíždět na komunikaci, buďte ohleduplní. Upozorněte také případné návštěvy.
- Před a po svátcích bude otevřen sběrový dvůr v těchto termínech:

v sobotu	19.12.2020	10:00 – 11:00
v pondělí	28.12.2020	10:00 – 11:00
v sobotu	2.1.2021	10:00 – 11:00

Prosíme nenoste papíry, kartony a plasty do kontejnerů. V průběhu svátků a po nich by byl problém tyto naplněné kontejnery vyvézt a odpad by se kupil nekontrolovaně vedle kontejnerů. S dalšími termíny otevření dvora budete následně seznámeni SMS-kami. Až bude v provozu sběrný dvůr, využívejte k likvidaci papíru a plastů spíše dvůr než kontejnery v obci. Děkujeme.

- Upozorňujeme všechny občany, že se do záchodů a výlevků nesmí vyhazovat netkané vlhčené ubrousky. Tyto se v kanalizaci zase objevují i když jste byli na zákaz několikrát upozorněni. V listopadu a naposledy v sobotu 5. prosince byla zaseknutá čerpadla a musela se demontovat a čistit. Tuto činnost bychom nikomu nepřáli.
- **Dovolená na OÚ :** od 23.12. 2020 do 31.12. 2020

Ve čtvrtém čtvrtletí letošního roku oslavili životní jubileum

Novotná Dana
Malá Anna
Schubert Jaromír
Skyva Vojtěch

Žák Miroslav
Lepková Marie
Tunová Eva
Kotek Jiří

V prvním pololetí roku 2021 oslaví životní jubileum

Leden

Pospíšil Luděk

Únor

Badalová Zdeňka
Raichová Stanislava
Janíček Bohumil

Březen

Haluzová Anna
Skála František
Stupková Marie

Duben

Karásková Anna
Jedelská Věra

Květen

Říhová Markéta

Červen

Havelková Svatava
Bestová Eva
Odstrčil František

Všem jubilantům přejeme do dalších let hodně zdraví, štěstí, pohody a lásky v rodině.

Vítání občánků.

Dne 25. července jsme v sále sokolovny slavnostně přivítali nové hrabovské občánky.

Jiří Hulín
Denisa Sedláčková
Tereza a Veronika Minářovy
Jan Vrtný
Victorie Höchsmann

Tereza Čiklová
Lucie Brázdová
Stella Říhošková
Štěpán Axman

Přejeme všem novým občánkům i jejich rodičům krásný život v naší obci.

v uplynulých letech jsme Vás touto dobou informovali o tom, kdy a jak ve vaší obci proběhne Tříkrálová sbírka, kolik bude vedoucích, pečetili kasičky. Letos je ale všechno jinak. Pandemie covid-19 zasáhla každou oblast života a promítla se i do naší dlouholeté tradice koledování.

Chtěla bych vás informovat o tom, jak bude Tříkrálová sbírka organizovaná Charitou Zábřeh letos probíhat.

Ve všech obcích v teritoriu naší Charity, tedy v zábřežském děkanátu, FYZICKY KOLEDOVAT pochůzkou dům od domu **NEBUDEME**. Náhradně **využijeme nástroje** připravené centrálně Charitou ČR: **on-line kasičku a koledu**.

Požehnání domovů „Kristus žehnej tomuto domu“ zprostředkovat chceme – i když také jinak: křídý budou k dispozici v kostelích, kde si je budou moci lidé vzít a domovy označit.

Jasně a se vši zodpovědností jsme se **u nás rozhodli pro bezpečnost: všech koledníků – dětí**, které se konečně mohly vrátit do škol a určitě by nerady opět zůstávaly doma na distanční výuce; i **dárců, které při sbírce navštívujeme**. Nikoho nyní **nechceme vystavovat zbytečnému riziku nákazy**.

Možná, že někde přesto koledníky zaregistrujete – ale nebude to v obcích a městech spravovaných naší Charitou. Bohužel se nám již nepodařilo zastavit centrální distribuci letáčků, které se hromadně připravovaly v Praze - tyto budou začátkem příštího roku roznášeny do poštovních schránek a avizují příchod koledníků.

Všemi komunikačními cestami se ale budeme snažit veřejnosti sdělit, že osobní koledování se kolem 6. 1. 2021 neuskuteční.

Jak bude sbírka u nás probíhat:

- v našem děkanátu **fyzicky koledovat nebudeme**
- využijeme **on-line formu** - spustí se na www.trikralovasbirka.cz v polovině prosince (15.12.)
 - příspěvek bude možné do **virtuální kasičky** (preferujeme - dar bude možné posílat adresně Charitě Zábřeh, tím, že dárci uvede PSČ své obce); nebo dárci pošle dárcovskou sms: DMS KOLEDA 30, 60, 90 na číslo 87777
 - na této stránce bude online připravena i **koleda**
- **požehnání domovů** K+M+B+2021: **požehnané křídý** budou k dispozici **v kostelích**.
Kdo bude chtít...
 - může si vzít křídý a svůj domov si označit
 - může nabídnout druhým, že jim domov označí - tuto aktivitu neorganizujeme, ale navrhuje; lidé mohou posloužit těm, kteří se pro křídý sami dostat nemohou, ale požehnání by rádi měli (křídý budou v kostelích k dispozici již o vánočních svátcích)

O pomoc jsem žádala i **vedoucí skupinek**, kteří každoročně sbírku ve Vaší obci zajišťují. Jsou to lidé ochotní dobrovolně a kdykoliv pomoci a jsou tím nejcennějším darem pro své okolí. A vskutku pravým „zlatem“ třech králů! Vážíme si jich a děkujeme za ně a prosíme o jejich přijetí a podporu, pokud budou chtít spoluobčanům tříkrálové obdarování zprostředkovat.

Letošní rok je zvláštní. Mnoho je jiného, mnohé nás překvapuje, mnohemu novému se učíme, mnoho se mění.... i naše sbírka.

Co se ale určitě nemění a zůstává, je **NADĚJE**. Naděje, která se rodí o Vánocích v Betlémských jeslích pro každého člověka v podobě malého dítěte!

Budme posly této Naděje i při nastávající Tříkrálové sbírce 2021